

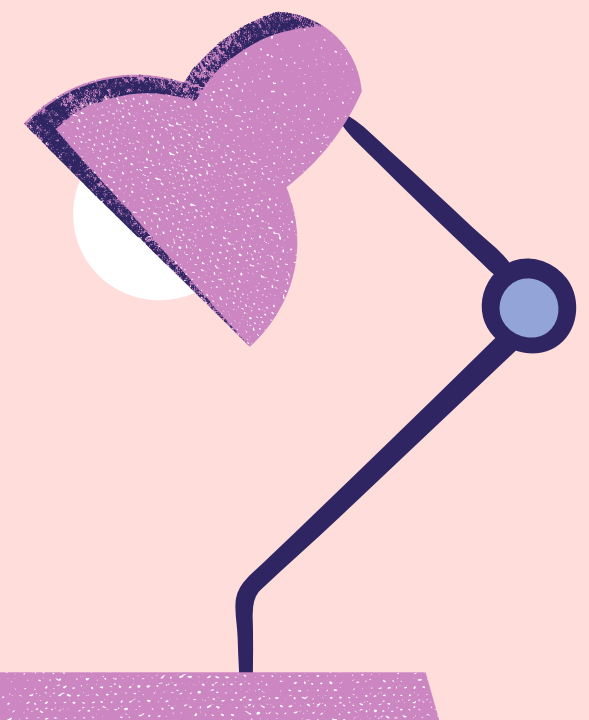
Sigurnost na internetu

Osnovna škola Plaški

Marija Neralić, mag. psych.
Roditeljski sastanak

Internet – opasnost ili prilika?

Internet – opasnost ili prilika?

Prednosti

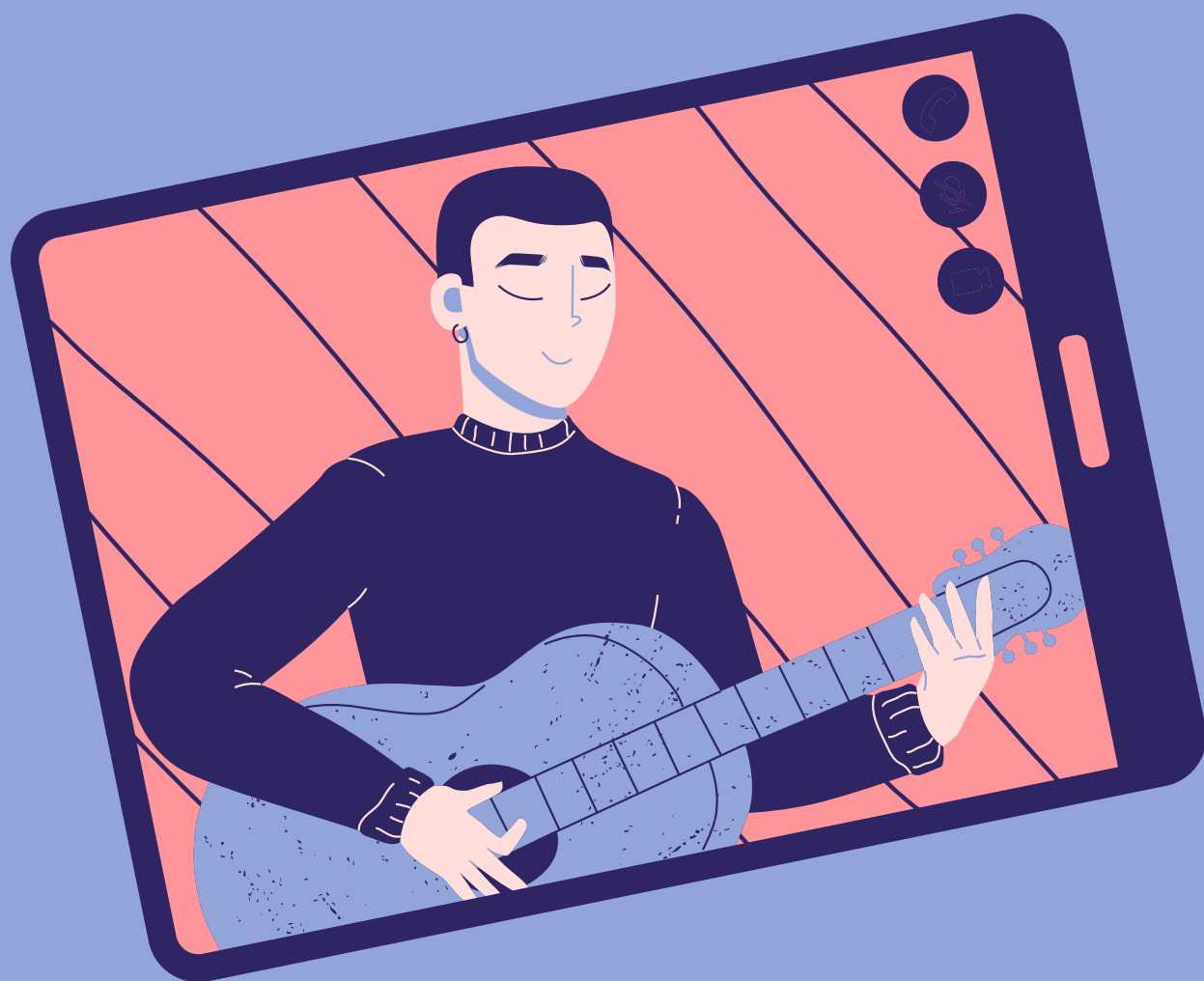
- Prijenos i razmjena informacija
- Dostupnost znanja i edukativnih materijala
- Olakšava komunikaciju s vršnjacima i učiteljima
- Ulaganje u budućnost – poznavanje tehnologije
- Izvor zabave, razvoj kreativnosti i razmjena ideja

Opasnosti

- Dostupnost neprimjerenih sadržaja, TikTok izazovi
- Cyberbullying, prevare, iznude, krađa osobnih podataka, seksualno uznemiravanje
- Ovisnost, zamjena komunikacije uživo, pretjerana izloženost
- Nemogućnost kritičkog pogleda na sadržaj

Koje podatke dijelimo
na internetu?

Lozinka

Lokacija

Live

Fotografije

Video

Poruke

Prihvaćanje nepoznatih osoba

VAŽNO!

**Sve što je jednom podijeljeno na internetu,
ostaje na internetu!**

Smjernice za roditelje - objave o svojoj djeci

Pitanja koja si roditelji mogu postaviti prilikom objavljivanja sadržaja vezanih uz svoju djecu:

1. Zašto to dijelim?
2. Biste li htjeli da netko takvu objavu podijeli o vama?
3. Može li ta objava osramotiti vaše dijete, sada ili u budućnosti?
4. Postoji li netko na ovom planetu tko ne bi trebao vidjeti to o vašem djetetu, bilo sada ili u budućnosti?
5. Je li to nešto što biste vi htjeli da bude dio digitalnog otiska vašeg djeteta?

Nasilje na internetu

- 2005. Poliklinika za zaštitu djece i mladih – Trećina djece nije nikome povjerala svoje iskustvo dobivanja poruka sa seksualnim sadržajima
- 2008. – Poliklinika za zaštitu djece i mladih + Hrabri telefon – 41% anketirane djece na internetu bilo izloženo pitanjima i ponudama intimnog i seksualnog karaktera
 - Na sastanak upoznavanja s on-line prijateljem kojeg do tada nisu poznavali uživo otišlo 290 (od 2400) anketiranih
- 2010. - 36,6% učenika vrijeđalo je druge osobe na Facebooku, dok je 37,8% ispitanih učenika doživjelo vrijeđanje od strane drugih osoba
- 2023. -?

Koji su oblici nasilja na internetu?

Elektroničko nasilje - svaka komunikacija putem interneta koja je štetna za osobu ili zajednicu

Odbacivanje - isključivanje iz grupe

Krađa identiteta/lozinki - lažno predstavljanje

Videosnimanje i objavljivanje ili slanje napada

Objavljivanje neistina, slanje seksualnih sadržaja

Uznemiravanje i zastrašivanje

Uhođenje, objavljivanje privatnih podataka

Govor mržnje, vrijeđanje

Manipulacija, prijetnje, iznude

Koji su znakovi nasilja na internetu?

- učestala tišina
- povlačenje iz obiteljskih interakcija
- vidljiva tuga
- povlačenje od prijatelja i od aktivnosti
- učestaliji izostanci iz škole
- loš školski uspjeh (niže ocjene)
- gubitak apetita
- poremećaji spavanja
- informacije iz škole o izgubljenim domaćim zadaćama ili ponašajnim problemima
- prestaje koristiti računalo ili mobitel ili povećanje vremena provedenog vremena na internetu
- čini se nervozno ili razdražljivo kada koristi računalo ili mobitel
- spominje nepoznate osobe
- pridavanje sve veće važnosti aktivnostima i osobama na internetu
- zatvaranje stranica, chatova i/ili skrivanje mobitela kada roditelji uđu u sobu
- izbjegavanje razgovora o uporabi računala i interneta
- brisanje korisničkih računa ili otvaranje puno novih kontakata na mobitelu

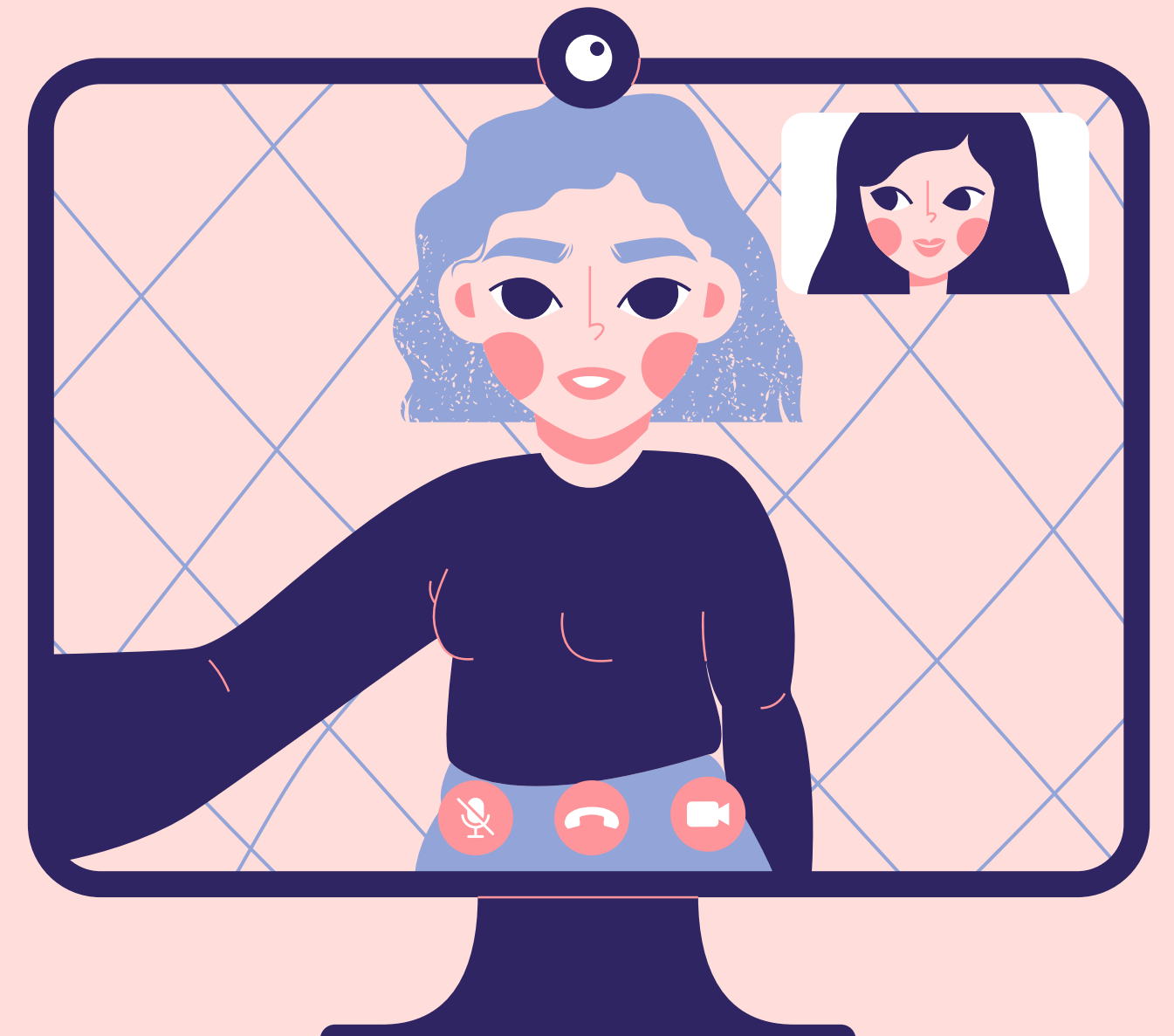
Savjeti za roditelje – sigurnost djece na internetu

- **Razgovarajte sa svojim djetetom svaki dan!**
Razgovarajte o tome kako se osjeća, što se događa zanimljivo u njegovom životu (za primjer vi opišite svoj dan i osjećaje)!
- **Budite uključeni u svakodnevicu svog djeteta.**
Ne ostavljajte razgovor i druženje s djetetom „za vikend“, „kad riješite obaveze“, ... Vrijeme koje ne provodite sa svojim djetetom ne možete vratiti niti nadoknaditi!
- **Razvijajte odnos s djetetom na povjerenju i podršci.**
- **Ne gradite svoj autoritet na strahu od kazni i zabrana** jer će se dijete sve više udaljavati od vas i propustit ćete važne spoznaje o odrastanju, radostima, brigama, ali i problemima koje vaše dijete proživljava (a vi za njih saznate kad bude prekasno)!
- **Vodite računa o tome kako i gdje dijete provodi vrijeme!**

Savjeti za roditelje – sigurnost djece na internetu

- **Upoznajte prijatelje svoga djeteta**, i one u stvarnom životu i one u virtualnom svijetu, ili neka vam dijete barem objasni gdje ih je upoznalo!
- **Pravila ponašanja koja vrijede u stvarnom životu primijenite i na Internet!**
- **Razgovarajte s djecom o osobnim podacima** koje dijele, načinima kako da se zaštite prilikom korištenja online tehnologija te o potencijalnim rizicima kojima su izloženi kada komuniciraju s nepoznatim osobama!
- **Budite primjer svom djetetu!** Kada objavljujete podatke o svojoj obitelji i djeci, suzdržavajte se otkrivanja osobnih podataka i fotografija svoje djece jer time možete ugroziti njihovu sigurnost!
- **Obratite se stručnjacima za savjet, pomoć i podršku.** Tako nećete biti usamljeni i bespomoćni, već ćete dobiti razumijevanje, osnaživanje, upute i pomoć!

Savjeti za roditelje – sigurnost djece na internetu

Kako pomoći djetetu...?

- – **Povjerenje** – temelj odnosa, iskrenost!
- – **Kontrola** – količine vremena na internetu i kvalitete sadržaja (NE pretjerati –kontraefekt)
- – **Edukacija** – naučiti dijete koje opasnosti postoje i kako se na siguran način koristiti internetom
- – **Suradnja i komunikacija** – relacija dijete-roditelj-škola-zajednica

Potaknite ih na razmišljanje o sljedećem:

- Oprez pri davanju svog i tuđeg broja mobitela
- Ne-slanju i objavi svojih i tuđih fotografija/videoa
- Ne-odgovaranje na uvredljive/uznemirujuće poruke
- Mogu li njihove poruke uvrijediti ili uznemiriti nekoga?...

Igranje videoigara

Igranje videoigara

Agresivne ideje i ponašanja, desenzitizacija na nasilje i pad u prosocijalnom ponašanju.
Igranje nasilnih videoigara može povećati agresivnost više nego pasivna izloženost
Povezuje se sa slabijom fizičkom aktivnošću i s razvojem pretilosti
Povezano s rizičnima ponašanjima u vožnji, lošijim akademskim postignućem i ovisnosti

Naglašava svijet mašte i nebrojenih mogućnosti,
Poboljšavaju brzinu, koncentraciju, usredotočenost,
Potiču misaone procese, asocijativno i hipotetičko mišljenje, pospješuju koordinaciju pokreta
Poboljšava vještine rješavanja problema i logičkog razmišljanja
Postupno učenje ostvarivanja ciljeva, povećava samoefikasnost

PEGI sustav

Klasifikacija prema dobi djeteta označena je na prednjoj i zadnjoj strani proizvoda oznakama: 3+, 7+, 12+, 16+, 18+ godina.

PEGI 3+ igre namijenjene su svim dobnim skupinama. Igre mogu sadržavati nasilje, ali u smislu komičnosti, smijeha (primjerice, crtići, kao što su Tom i Jerry, Bugs Bunny i sl.). Igra ne smije sadržavati zvukove ili slike koje bi mogle uznemiriti ili prestrašiti dijete. Nije dozvoljeno korištenje vulgarnih izraza i scena seksa.

PEGI 7+ igre sadrže jednake elemente kao i igre rangirane u skupini 3+, sadrže scene i zvukove koji su namijenjeni toj dobnoj skupini, tj. ne sadrže elemente horora. Mogu biti prikazane scene parcijalne golotinje, ali nikada u kontekstu seksualnih aktivnosti.

PEGI 12+ igre koji pokazuju nasilje između izmišljenih likova, korištenje vulgarnih izraza je minimizirano.

PEGI 16+ igre u ovoj klasifikaciji najbližnije su onima u stvarnome životu

PEGI 18+ igre namijenjene odraslima, igre koje sadrže elemente nasilja.

PEGI - sustav za rangiranje videoigara u Europskoj uniji.

Glavni cilj - informiranje roditelja o donošenju odluka kupnji igara, stalno se ažurira novim igrama.

Klasifikacije prema dobi djeteta prikazuju kojoj je dobnoj skupini medij namijenjen.

Igra sadrži elemente nasilja.

Igra ukazuje na uporabu droga.

Igra sadrži vulgarne izraze.

Igra sadrži scene diskriminacije ili materijal koji istu može potencirati.

Igrica koja može alarmirati ili prestrašiti djecu.

Igra nudi mogućnost kupovine digitalnih dobara stvarnom valutom.

Igra prikazuje scene kockanja.

Igra sadrži scene golotinje ili sexa.

Zabrinjavajuća ponašanja kod djece (ovisnost)

- Korištenje interneta ometa normalne svakodnevne aktivnosti
- Dijete izgleda iscrpljeno ujutro
- Koristi internet u tajnosti
- Ako djetetu pokušate skratiti vrijeme korištenja – postaje izraženo iritirano ili nasilno
- Dijete izgubilo interes za stvari koje su ga nekad uzbuđivale

Kako se zaštititi?

Kako se zaštititi?

Paziti na svoje uređaje!

Paziti što objavljujete i šaljete drugima!

Paziti što otvarate! NE otvarajte mailove i poruke od nepoznatih osoba!

Koristiti složene lozinke, ne govoriti ih nikome

Ne objavljevati osobne informacije na internetu!

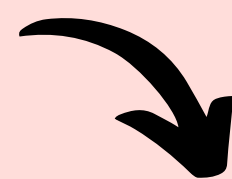
Poštovati pravila ponašanja kao i u svakodnevnom životu!

Ako vam se dijete obrati, reagirajte!

Kome se obratiti ako su djeca žrtve nasilja?

Prepoznati nasilje!

NE BRIŠITE poruke, objave itd. - mogu poslužiti
kao dokazi!

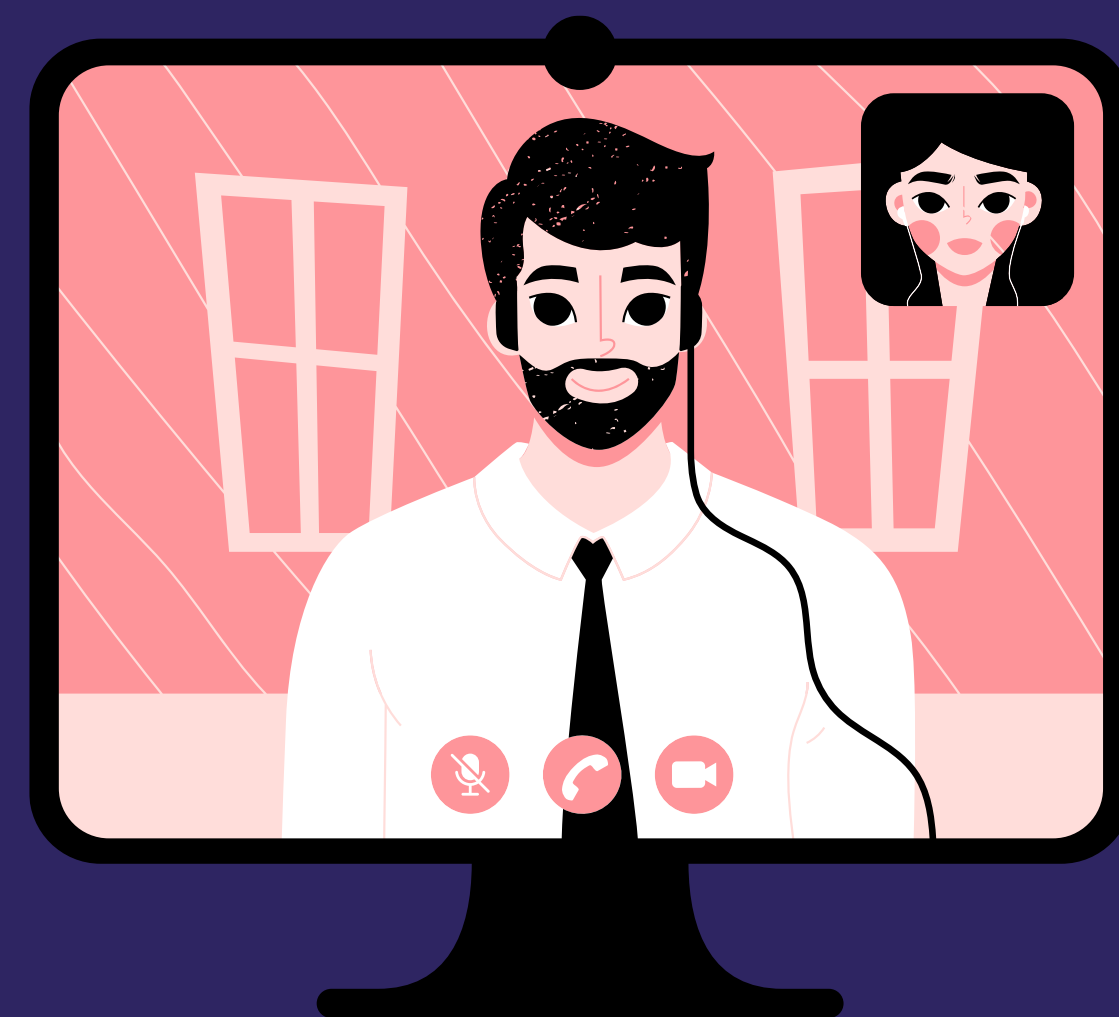

Prijaviti nasilje:

redbutton.mup.hr,

info@cnzd ili 0800 606 606

UHO - Utočište hrabrih Online

Komunikacijom na internetu stvaramo sliku o sebi u društvu.

Moramo biti svjesni da sve što jednom javno objavimo zauvijek ostaje u virtualnom svijetu.

Kako želimo da nas ljudi vide u stvarnome svijetu, tako se moramo ponašati i u virtualnom.